

СТАНОВИЩЕ**от професор д-р Минко Стоев Хаджийски**

по материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 3.2
Психология.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“, обявен с ректорска заповед №3284/25.10.2022 г. за нуждите на катедра „Медицинска физика, биофизика, предклинични и клинични науки“ във Факултет „Фармация“ на МУ- Плевен. В него участва един кандидат – Доц. д-р Силвия Борисова Цветкова.

1. Биографични данни

Кандидатката доц. д-р Силвия Борисова Цветкова е роден през 1962 година в гр. Плевен. Трудовата ѝ биография започва 1983г. като учител, а по-късно и зам. Директор в системата на средното образование. В периода 2001-2006 г. е асистент, ст.асистент и гл.асистент в катедра „Специална педагогика“ на ФНПП в СУ „Св.Климент Охридски“, а от 2006 до 2009 г. е хоноруван доцент там. Към момента е редовен доцент към Факултет „Фармация“ на МУ- Плевен.

Образованието ѝ включва магистратури по Специална педагогика, Педагогика, Обществено здраве и здравен мениджмънт. През 2000 г. придобива ОНС „доктор“ по клинична психология.

Кандидатката има 17 завършени курса за квалификации и специализации в областта на психологията, психологическата помощ, психотерапията, дефектологията и образованието. Всички те са придружени от съответните сертификати и удостоверения.

Доц. д-р Цветкова членува в редица национални и международни организации като СУБ, Дружество на психолозите, БА по психоонкология, IPOS, EATA, EURNA и др.

Участвала е в 14 научно-изследователски, социални и образователни проекта - наши и с международно участие.

Забележително е нейното присъствие в 56 научни форума, от които 15 в чужбина.

2. Общо описание на представените материали

Доц.д-р Силвия Борисова Цветкова участва в конкурса с 83 научни труда. От тях: дисертационен труд (и три публикации, свързани с дисертационния труд), монография „Аспекти в обучението на децата със специфични нарушения на ученето”, 5 учебника, публикации в реферирани издания – 8 и 69 публикации в нереферирани издания.

3. Наукометричност

Кандидатката покрива наукометричните показатели за професор по отделните групи показатели, както следва:

A – 50 т., **B** – 100 т., **G** – 426,2 т., **D** – 210 т. и **E** – 200. **Общо – 986,2** точки.

При минимални национални изисквания за длъжност „професор“ – 500 точки, се вижда почти двойно изпълнение.

4. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

Учебно-методическата дейност на Доц. д-р Силвия Цветкова е в тематиката и областите на научните ѝ търсения и познавателни интереси.

В годините на своята преподавателска дейност, тя води занятия със студенти, специализанти и докторанти. Общият брой на преподаваните учебни дисциплини е 14 в три факултета на Медицински университет-Плевен. Преподавателският ѝ профил се допълва и от редица дисциплини в СДО-то обучение на Медицински университет, клонове на БАПЗГ – Монтана, Ямбол, Търговище, РААБЕ и др.

Съвместната ѝ работа със студенти и докторанти е доказана с 29 научни публикации (6 с докторанти) и три рецензии на дисертационни трудове. Ръководител е на две докторантки, от които едната вече е защитила успешно дисертацията си, а другата - в процес на разработка.

Учебно-педагогическите усилия на доц. Цветкова са материализирани в петте учебника (Андрагогика - 2 бр., Психология на управлението, Увод в психологията, Обща педагогика), които ясно очертават не само един широк преподавателски обхват, но и стремеж за извеждане на фундаменталното в тези дисциплини.

5. Описание на научните трудове и приноси

Кандидатката обвързва опита и теоретичните си знания в един впечатляващо широк кръг на педагогически, социални, психологически, психотерапевтически и образователни интереси с научноизследователската си дейност. Проблемите от практиката, с които тя се сблъсква, изучава и изследва, намират отражение, в публикационната ѝ дейност. Както от

представените за рецензиране в конкурса текстове, така и от тези, които са дадени като информация, може да се види широк кръг на научни търсения и приноси постижения. Същите условно могат да се определят в следните области:

- *Клинична психология*

Тук на първо място следва да се монографита /хабилитационен труд/ **„Аспекти в обучението на децата със специфични нарушения на ученето”**. Същата е продължение и развитие на въпроси, повдигнати в предишна книга „Деца с трудности в ученето”. В този монографичен труд доц. Цветкова предлага задълбочен анализ на възможните причини в теоретичен план и акцентира на начини как да се преодоляват тези трудности в практически аспект. Ценността на книгата се предпоставя от умелото свързване на съвременни теоретични виждания с практически подходи. Това я прави полезна както за обучаващи се, така и за работещи специалисти и дори родители. Както съобщава авторката, монографията има интегративен характер и обединява различни аспекти от клинична, възрастова, социална и педагогическа психология. Това надхвърля тясно клиничното ѝ разбиране. Приносите на този труд могат да се определят в теоретичен и практико-приложен план. На първо място е компетентното обяснение на трудностите и нарушенията в ученето от различни концептуални ракурси. Принос определено се предложените програми и подходи за работа с деца с различни видове нарушения, отразяващи се на ученето. В този смисъл следва да се отбележи и лансирането на съвременен модел на успешен преподавател, който е адекватен на предизвикателствата, свързани с развиващата се теоретична основа и съществуваща практика.

Научноизследователските постижения на доц. Цветкова в тази област се подкрепят категорично и от други публикации - общо 14 бр., свързани с езиковата патология с първичен характер, с нарушения от аутистичния спектър, дефицита на внимание и хиперактивност. Социално значими са публикациите за проучване на обществените нагласи спрямо децата с увреждания, както и тези за тяхната интеграция. Интересна е и иновативна е статията предназначена за помощ на анестезиолозите при даване на упойка на деца с аутизъм.

- *Социална психология и психология на личността*

В тази област авторката представя 24 публикации, които са основно на база резултати и анализи от проведени собствени проучвания, което заедно

със стабилната теоретична аргументация увеличава тяхната научна и практическа стойност. Макар да засягат известни и дискутирани психологически сфери, отнасянето им към обекти, свързани с медицината и социалната работа ги прави специфични, интересни и приносни. Тук в следва да се отнесат: Анализ на личностните характеристики при медицински специалисти, работещи в клинични звена по анестезиология и интензивно лечение и хирургия – петфакторен модел -1бр.; Burnout и специфики на личностното функциониране при лица, работещи в клинични звена по анестезиология и интензивно лечение; проучване на условията на труд като фактор за стрес- 3бр.; Взаимовръзка между здраве, социално-икономическите и психологически характеристики при пациенти - 3бр.; Специфики на психичното функциониране при лица, заети в сферата на социалното подпомагане 1бр.; анализ на резултати от проучване на мотивационната сфера сред различни социални групи – 8 бр.; успешни характеристики на медицинския представител – 1бр.; характеристика на междуличностните отношения между доставчици на социални услуги и техните клиенти - 2бр.; социално-перцептивни специфики при здравни специалисти, повлияващи комуникативния процес - 2бр.; самооценка и локализация на контрола - 2бр.; грешки в краткосрочната визуална памет при лица в трудоспособна възраст -1бр.; методи на въздействие от убеждаващата комуникация - 1бр.

- Възрастова и педагогическа психология

В тази област кандидатката се представя общо с 11 публикации, които засягат значими проблеми, касаещи нагласи, обучение, поведение и възпитание на студенти и ученици. На вниманието са поставени проучване мнението на студентите относно учебния процес; възпитанието във висшето училище; формирането на умения; идеята за учене през целия живот; личностните компетенции; агресивното поведение и влиянието на семейната среда. Макар че тази проблематика е представена широко в различни дискурси на педагогическата психология, авторката е намерила специфичен поглед, който допълва психологическата ѝ насоченост.

- Консултативна психология

Тази тематика е подобаващо застъпена в творчеството на доц. Цветкова, макар да не се назовава пряко в публикациите (7бр.), които я засягат. Въпроси като: използване на гнева при вземане на нови решения или помощ при детски травматизъм , или помощ при дистрес при онкологични пациенти, са интересни и добре представени. Основен принос обаче е

идеята и практическото ѝ дискутиране за прилагане на Транзакционния анализ в консултативната и терапевтична психологическа помощ, включително при тежко болни и при деца със затруднения в ученето.

- *Психоонкология*

Както самата кандидатка утвърждава, „Психоонкологията“ е научна област, която все още няма у нас самостоятелен научен статут, независимо от световното ѝ признаване. В този смисъл теоретичното ѝ и организационно-практическо лансиране само по себе си е принос в областта на психологическата помощ и клиничната психология. Ясно свидетелство за това са представените 19 публикации. Те не само дават общата представа за тази специфична материя, но и възможните и аспекти на реализиране в клинични ситуации. Тук е достатъчно да се споменат такива определящи като: клинично ръководство по психоонкология; ролята на психолога; адаптацията към заболяването; качеството на живот на онкоболните; дистреса от диагнозата, постморбидни проблеми, предоперативна депресия и следоперативна болка. Екзистенциалният характер на тази проблематика естествено поставя психоонкологията в статуса на психологическа състоятелност и необходимост от развитие.

6. Обща оценка на кандидата

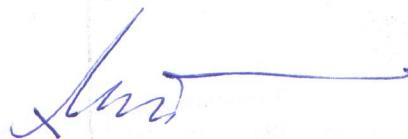
Без да познавам лично кандидатката, а само от запознаването с големия обем материали, представени за участието ѝ в конкурса, оставам с категоричното впечатление за един широкообхванат и задълбочен учен и преподавател. Впечатляващата научна продукция, аудиторната, извънаудиторна, административно-професионалната ѝ заетост и проектна активност я правят достойна за заемане на най-високата университетска длъжност.

7. Заключение

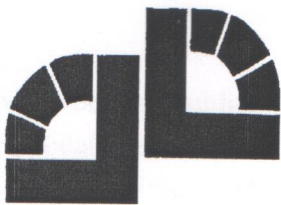
На основание на изложеното до тук, като отчитам пълното съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и достойнствата на кандидата, предлагам доц. д-р Силвия Борисова Цветкова да бъде избрана и да заеме академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.2. „Психология.

16.12.2022 г.

Член на научното жури:

(проф. д-р Минко Хаджийски)

DIALOGUE PLUS LTD

CONFERENCE INTERPRETERS, TRANSLATORS,
INFORMATION SPECIALISTS

OFFICE: 1000 Sofia, 22 Venelin Str., Tel.: (+359 2) 980 54 46

Fax: (+359 2) 986 28 51 E-mail: dialog@dialog-bg.com, www.dialog-bg.com

Translation from Bulgarian

OPINION

by Professor Dr. Minko Stoev Hadzhiyski

on the materials submitted for participation in a competition for the occupation of the academic position "Professor" in professional direction 3.2 Psychology.

In the competition for the academic position of "Professor", announced by rector's order No. 3284/25.10.2022 for the needs of the Department of Medical Physics, Biophysics, Pre-clinical and Clinical Sciences in the Faculty of Pharmacy of the Medical University-Pleven. One applicant participated in it - Associate Professor Dr. Silvia Borisova Tsvetkova.

1. Biographical data

The applicant, Assoc. Dr. Silvia Borisova Tsvetkova, was born in 1962 in the town of Pleven. Her work biography began in 1983 as a teacher, and later as a deputy principal in the secondary education system. In the period 2001-2006, she was an assistant, senior assistant and chief assistant in the "Special Pedagogy" department of the Faculty of Primary and Preschool Pedagogy at "Sv. Kliment Ohridski" University, and from 2006 to 2009 she was a part-time associate professor there. Currently, she is a full-time associate professor at the Faculty of Pharmacy at the Medical University - Pleven.

Her education includes Masters in Special Education, Pedagogy, Public Health and Health Management. In 2000, she obtained the educational - scientific degree "doctor" in clinical psychology.

The applicant has completed 17 courses for qualifications and specializations in the field of psychology, psychological assistance, psychotherapy, defectology and education. All of them are accompanied by the relevant certificates.

Associate Professor Dr. Tsvetkova is a member of a number of national and international organizations such as the Union of Scientists in Bulgaria, Society of Psychologists, The Bulgarian Psycho-Oncology Association, IPOS, EATA, EUPHA, etc.

She participated in 14 scientific research, social and educational projects - ours and with international participation.

Her presence in 56 scientific forums, of which 15 abroad, is noteworthy.

2. General description of the presented materials

Associate Professor Silvia Borisova Tsvetkova participated in the competition with 83 scientific papers. Of these: dissertation work (and three publications related to the dissertation work), monograph "Aspects in the education of children with specific learning disorders",

5 textbooks, publications in refereed publications - 8 and 69 publications in non-refereed publications.

3. Scientometricity

The applicant covers the scientometric indicators for a professor in the individual groups of indicators as follows:

A – 50 points, **C** – 100 points, **D** – 426.2 points, **E** – 210 points and **F** – 200. Total – 986.2 points.

With minimum national requirements for the position of "professor" - 500 points, almost double performance is seen.

4. Educational and pedagogical activity (work with students and doctoral students)

The teaching-methodical activity of Assoc. Prof. Dr. Silvia Tsvetkova is in the topics and areas of her scientific research and cognitive interests.

In the years of her teaching activity, she had classes with students, specialists and doctoral students. The total number of taught subjects is 14 in three faculties of the Medical University-Pleven. Her teaching profile is complemented by a number of disciplines in the Postgraduate training of the Medical University, branches of the BULGARIAN ASSOCIATION OF HEALTHCARE PROFESSIONALS - Montana, Yambol, Targovishte, RAABE, etc.

Her collaborative work with undergraduates and PhD students is evidenced by 29 scientific publications (6 with PhD students) and three dissertation reviews. She is the supervisor of two doctoral students, one of whom has already successfully defended her dissertation, and the other is in the process of development.

The educational and pedagogical efforts of Assoc. Prof. Tsvetkova are materialized in the five textbooks (Andragogy - 2 pcs., Management Psychology, Introduction to Psychology, General Pedagogy), which clearly outline not only a broad teaching scope, but also an aspiration to bring out the fundamental in these disciplines.

5. Description of scientific works and contributions

The applicant combines her experience and theoretical knowledge in an impressively wide range of pedagogical, social, psychological, psychotherapeutic and educational interests with her scientific research activity. The practical problems she encounters, studies and researches are reflected in her publication activity. Both from the texts submitted for review in the competition and from those given as information, a wide range of scientific research and contribution achievements can be seen. The same can be conditionally defined in the following areas:

- *Clinical psychology*

Here, in the first place, the monograph /habilitation thesis/ "**Aspects in the education of children with specific learning disorders**" should be considered. It is a continuation and development of questions raised in a previous book "Children with learning difficulties". In this monographic work, Assoc. Prof. Tsvetkova offers a thorough analysis of the possible causes in a theoretical plan and emphasizes ways to overcome these difficulties in a practical aspect. The value of the book is based on the skillful connection of modern theoretical views

with practical approaches. This makes it useful for learners, working professionals and even parents. As the author reports, the monograph has an integrative character and brings together various aspects of clinical, developmental, social and pedagogical psychology. This goes beyond her narrow clinical understanding. The contributions of this work can be defined in theoretical and practical-applied terms. In the first place is the competent explanation of difficulties and disorders in learning from different conceptual angles. The suggested programs and approaches for working with children with various types of disorders affecting learning are definitely a contribution. In this sense, the launch of a modern model of a successful teacher, which is adequate to the challenges related to the developing theoretical basis and existing practice, should be noted.

Assoc. Prof. Tsvetkova's research achievements in this area are categorically supported by other publications - a total of 14 publications related to primary language pathology, autism spectrum disorders, attention deficit and hyperactivity. Socially significant are publications on the study of public attitudes towards children with disabilities, as well as those on their integration. The article is interesting and innovative, designed to help anesthesiologists in giving anesthesia to children with autism.

- Social psychology and personality psychology

In this field, the author presents 24 publications, which are mainly based on the results and analyzes of her own studies, which, together with the stable theoretical argumentation, increases their scientific and practical value. Although they concern well-known and discussed psychological fields, their relation to objects related to medicine and social work makes them specific, interesting and contributing. The following should be included here: Analysis of personal characteristics of medical specialists working in clinical units of anesthesiology and intensive care and surgery - five-factor model - 1 pc.; Burnout and specifics of personal functioning in persons working in clinical units of anesthesiology and intensive care; study of working conditions as a stress factor - 3 pcs.; Relationship between health, socio-economic and psychological characteristics in patients - 3 pcs.; Specifics of mental functioning in persons employed in the field of social assistance 1 pc.; analysis of the results of a study of the motivational sphere among different social groups - 8 pcs.; successful characteristics of the medical representative - 1 pc.; characteristics of interpersonal relations between providers of social services and their clients - 2 pcs.; socio-perceptual specifics of health professionals influencing the communicative process - 2 pcs.; self-assessment and localization of control - 2 pcs.; errors in short-term visual memory in persons of working age - 1 pc.; methods of influence from persuasive communication - 1 pc.

- Developmental and pedagogical psychology

In this field, the applicant is presented with a total of 11 publications that touch on significant issues concerning attitudes, learning, behavior and education of students and pupils. Attention is drawn to the study of students' opinions about the learning process; education in higher education; the formation of skills; the idea of lifelong learning; personal competencies; aggressive behavior and the influence of the family environment. Although this problematic is widely presented in various discourses of pedagogical psychology, the author has found a specific view that complements her psychological focus.

- Consultative psychology

This theme is adequately represented in the work of Assoc. Prof. Tsvetkova, although it is not directly mentioned in the publications (7 pcs.) that concern it. Questions such as: using anger to make new decisions or help with childhood trauma, or help with distress in oncology

patients, are interesting and well presented. The main contribution, however, is the idea and its practical discussion for the application of Transactional Analysis in counseling and therapeutic psychological help, including for the seriously ill and for children with learning difficulties.

- Psycho-oncology

As the applicant herself affirms, "Psycho-oncology" is a scientific field that still does not have an independent scientific status in our country, regardless of its worldwide recognition. In this sense, its theoretical and organizational-practical launch is a contribution itself to the field of psychological help and clinical psychology. The 19 publications presented are clear evidence of this. They not only give the general idea of this specific matter, but also the possible aspects of implementation in clinical situations. It is enough to mention such determinants here as: clinical guide in psycho-oncology; the role of the psychologist; the adaptation to the disease; the quality of life of cancer patients; distress from the diagnosis, post-morbid problems, pre-operative depression and post-operative pain. The existential nature of this problem naturally places psycho-oncology in the status of a psychological condition and a need for development.

6. Overall assessment of the applicant

Without knowing the applicant personally, but only from familiarizing myself with the large volume of materials presented for her participation in the competition, I am left with the definite impression of a wide-ranging and thorough scientist and teacher. Her impressive scientific output, her classroom, extracurricular, administrative-professional employment and project activity make her worthy of holding the highest university position.

7. Conclusion

On the basis of what has been stated so far, considering the complete compliance with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the merits of the applicant, I propose that Associate Professor Dr. Silvia Borisova Tsvetkova be elected and occupy the academic position of "Professor" in the field of higher education 3. "Social, economic and legal sciences", professional direction 3.2. "Psychology.

16.12.2022

Member of the scientific jury:

(Prof. Dr. Minko Hadzhiyski)

I, Miroslava Delcheva Delcheva, hereby certify that this is a true and correct translation that I have made from Bulgarian into English of the attached document, namely: OPINION. The translation consists of 4 pages.

Sworn Translator:

Miroslava Delcheva MA

